

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnstvu prejemani:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo.) telefon št. 34.

Izloži vnaš dan svojo izjavno modeljo na praznik.

Inserati veljajo: petstopenjska petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. „Naredna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Grško-turški konflikt.

Dunaj, 12. junija.

Iz Aten prihajajo danes vznemirajoča poročila. Vest, da je Grška stavila Turčiji ultimatum in da se nahajamo nepredvidljivo pred izbruhom nove vojne, se sicer ne potrjuje, toda položaj je skrajno kritičen in kaka malenkost lahko že v najbližjih urah razplamti nov balkanski požar.

Grška in Turčija še nista poravnali svojega računa iz prejšnje balkanske vojne. Evropske velesile so sicer priznale večino egejskih otokov Grški, toda Turčija se tej odločbi ni podvrgla ter zahteva zlasti povrnitev otokov Kios in Mitilene, ki ležita neposredno pred maloazijsko obalo, češ, da bi sicer Grška trajno ogrožala turško maloazijsko posest, zlasti pa razmeroma jako bogata obrežna mesta, katerih prebivalstvo je po večini grške narodnosti. Obe državi se zavedata, da je vprašanje egejskih otokov in posredno tudi vprašanje maloazijske obale za eno in drugo tako vitalno, da se bo moralo najbrž rešiti z orožjem. Obe državi sta se tudi takoj po končani balkanski vojni pričeli na novo oboroževati. Turčija in Grška nista več mejaša, zato je za obe čim največje važnosti pomorska premoč. V prvi balkanski vojni je turška mornarica popolnoma podlegla in ena edina grška velekrizarka »Averov« je odločila vojno usodo na morju. Turško brodogradništvo je bilo zastarelo in slabotno. Takoj po zaključku mira se je pričela v celi Turčiji veličanska agitacija za obnovitev flotile in danes ima Turčija v angleških ladjedelnicah že par velikih ladij naročenih, en dreadnought ji bo še letos na razpolago. V tem trenutku bo Grška, ki dobi svoj dreadnought šele prihodnje leto, navzlic nakupu novih križark in drugih manjših ladij na morju, mnogo slabšeja in v gotovem oziru izročena Turčiji na milost in nemilost, kajti en sam moderni dreadnought nadkriljuje celo brodogradništvo vojnih ladij. Grška se torej nahaja v neprijetnem položaju, da ji grozi naravnost katastrofa, ako ne pride glade egejskega vprašanja med njo in Turčijo popreje do sporazuma, oziroma do definitivne odločitve, predno priplove novi turški dreadnought v carigradski

pristanišče. Že iz tega dejstva je razvidno, da mora Grška na vsak način doseči odločitev v svojem sporu s Turčijo, če ne drugače, pa z orožjem, in sicer še v času, ko ima zasigurano premoč na morju.

Turčija to dobro ve. Carigradski politiki pa si predstavljajo tudi komplikacije, ki bi mogle nastati iz eventualne nove vojne in zaradi tega skušajo Grško na drug način prisiliti, da popusti glede egejskih otokov. Raditega inscenirajo Turki ona strašna preganjanja maloazijskih Grkov, kateri beže, prepuščajoč vse imetje raznim turškim tolpom, v nepreglednem, ljudskemu preseljevanju podobnem toku, v grško državo, napolnjujo jo s svojimi tožbami in s svojo revščino ter ogrožajo njeno gospodarsko ravnovesje. Carigradska porta špekulira, da bo na ta način prisilila Grško k popustljivosti, kajti progono grškega elementa iz Male Azije bi pomenilo za grške narodne interese faktično mnogo večjo izgubo, kakor pa izročitev obeh otokov Kios in Mitilene. Toda že je šla turška špekulacija predaleč, in že se srečala z onimi računi grških državljanov, o katerih smo zgoraj govorili. Na ostrini noža je sedaj vprašanje vojne in miru in grški ministrski predsednik Venizelos je včeraj stavil v parlamentu retorično vprašanje: »Ali moremo trpljenje svojih rojakov še dalje prenašati?« In pristavil je med burnim pritrdjevanjem poslancev, da bo Grška primorana, ako sedanjemu neznosnemu stanju ne bo skoraj kraj, nesrečne begunce ne obžalovati. Položaj da je resen, prav resen.

Eventualnost turško-grškega spopada odpira nadaljna dalekosežna in usodna politična vprašanja. Ali je mogoča tudi vojna na kopnem? Ali je res, da obstoja med Turško in Bolgarijo tajni dogovor, vsled katerega ima turška armada prosto pot tja do grških mej? Ako je to res, potem je izbruh nove splošne balkanske vojne verjeten in mogoč, kajti Srbija in Grška imata zavezniško pogodbo, v katero je gotovo sprejeta tudi omejena eventualnost. Nova balkanska vojna — pod tem bremenom bi se porušil tokrat prav gotovo evropski mir . . . Človek ne more verjeti, da so podobne eventualnosti mogoče. In vendar, če gledamo, s kako

mrzlično naglico se znova oborožujejo in pripravljajo balkanske države brez izjeme, če vidimo, kako izdajajo evropske velesile milijarde in milijarde za reorganizacijo in spopolnitev svojih armad, si moramo reči, da bi iskra grško-turškega konflikta prav lahko zanetila oni velikanski požar, pred katerim trepetajo narodi celega kontinenta.

Škandalozno ljub. mestno gospodarstvo.

Odgovarja župan dr. I. T.

VI.

Vojaško oskrbovališče.

»Slovenec« je v svoji petkovi številki zapisal na adresu župana dr. Tavčarja: »Dr. Tavčar naj pazi, stvar je resnejša, nego si on misli. S čenčami sedaj ne bo več opravljeno.«

Kar se tiče zadnjih besed, se s častitim glasilom v »Katoliški tiskar« popolnoma strinjamo. Za njegove grožnje in za grožnje tistih, ki stoje za temi skribentih, se pa župan Tavčar ne zmeni; teh groženj niti tako visoko ne ceni, kakor ceni vrednost lasu, katerega je iz svoje volne izgubila ovca na paši v planinah! Res pa je, da nikjer v življenju s čenčami ni ničesar opravljeno. Beseda »čenča« pa je ravno signatura vse tiste agitacije, katero uganja »Slovenec« proti mestni upravi.

Res je, da poročilo revizijske komisije — zopet pod pogojem, da je v »Slovenec« pravilno ponatisnjeno — vzbuja senzacijo po celi Ljubljani. Vse se namreč čudi, da revizijska komisija, ki se je skoro pol leta pehala po ljubljanskem rotovžu, kjer je dobila vse akte v roke — nekaj teh spisov imena menda še sedaj pri deželni odboru, ne da bi bila pri magistratu pustila potrdilo, da jih je odnesla — ni mogla drugega roditi, nego velikansko spakedralo, katero je po večini setavljeno iz samih »Slovenčevih« čenč!

Da je ta sodba opravičena, izhaja iz tega, kar piše g. deželni revizor o vojaškem oskrbovališču. Mi pozivljamo ljubljansko meščanstvo, naj se vglobi v celo stvar!

Ko je prišlo vojaško oskrbovališče iz središča mesta, osvobodil se

je velik prostor, kjer se je in se bo mesto moglo razvijati. Da je občina ljubljanska pod takratnim vodstvom gospoda Ivana Hribarja dosegla pri vojaškem erarju, da se je s svojim oskrbovališčem preselil na periferijo Ljubljane, bilo je nekaj posebnega, za našo občino eminentno važnega, za kar gre prejšnjemu županu odkritosrčno priznanje. Revizor sam priznava, da dandanes cela ta akcija mestno občino ne stane več nego 167.439 K 41 vin. Pri tem pa je še upoštevati, da ima občina še dandanes tam, kjer je stalo poprejšnje vojaško oskrbovališče, stavbnih parcel, kojih vrednost visoko presega ravnokar omenjeno vsoto. Mestno občino preselitev vojaškega oskrbovališča ne bo ničesar stala, nasprotno, imela bo od tega še velik dobiček! Če hočemo biti pravični, moramo priznati, da akcija glede vojaškega oskrbovališča, katero je izvedel župan Hribar, odtehta v polni meri tisti njegov pregrešek, da se ni pravočasno brigal za izposlovanje deželnozbornskega privoljenja pri uporabi dovoljenih posojil.

Gosp. deželni revizor prizna, da je občina že dosedaj iz stavbišča na prejšnjem vojaškem oskrbovališču iztolkla znesek 192.560 K 59 vin., katere je porabila »brez potrebnega višjega privoljenja« za občinske deficite. Tudi tukaj se z revizorji ne bomo prepirali, ker so se podali na stezo, kjer je treba nekoliko več znati in vedeti, nego znajo in vedo ti gospodje. Posojilo za vojaško oskrbovališče je bilo samo zase dovoljeno ter se ima glasom dotične zadolžnice samostojno amortizirati v določeni dobi. To posojilo se pa ni v nikako zvezo spravilo s terenom poprejšnjega oskrbovališča. Nikjer v zakonu ni izrečeno, da se smejo izkupila porabiti edinole v pokritje najetega posojila.

Pri tem nastane edino vprašanje, ki je pravno vprašanje, katerega se revizorji ne morejo dotakniti, ker ga ne umejo, — vprašanje namreč, spada li tako pridobljeni svet med osnovno glavnico (Stammvermögen) občine ali ne? Mi zastopamo stališče, da pri tem o kaki osnovni glavnici — nemški izraz je še bolj precizen — ne more biti govore, zatorej občina izkupila lahko porabi za resnične svoje potrebe, katere s

posojilom, ki se je najelo za preselitev vojaškega oskrbovališča, v nikakoli zvezi niso.

To pa je samo naše pravno naziranje! Če je napačno, o tem ne bodo sodili niti deželni odborniki, niti njihovi revizorji, o tem bo sodila višja instanca, katere med temeljnimi principi svoje judikature nima onega, da mora ljubljanski župan pred kranjskim deželnim odborom vedno in povsod na trebuhu ležati! Sicer je pa za meščanstvo eno in isto: če se ni izkupilo za stavbišča starega vojaškega oskrbovališča porabilo za druge resnične potrebe mestne občine, moralo bi bilo meščanstvo ljubljansko skrbeti za te resnične potrebe na drug način! Denar bi bil šel v enem, kakor v drugem slučaju iz enega in istega žepa! Čemu torej kričati!

Revizor pri vojaškem oskrbovališču ne more hvaliti mestne uprave, kar bi bilo sicer pravično, grajati se je pa tudi ne upa, ker ve, da bi potem ostal sam na svojem hribu. Nekaj malenkosti pa vendar razobeša na svojem drugu, a te malenkosti so take, da mu upravičeno zakličemo: »Si tacuisses, revisor mansisses!«

Samo mimogrede omenja, da je »Kranjska stavbina družba« obljubila, prispevati metni občini 3000 K, ako bi bila ta izposlovala pri vojaških oblastih pričetek gradbe pred 1. septembrom 1907. Kdor ve, kako težavno je postopanje pri novih vojaških gradbah, kako nastajajo težkocice pri takih gradbah od meseca do meseca, ker hoče vojaška administracija vsak hip kaj novega imeti, ta bo takoj izprevidel, da mestna občina ni zakrivila, da se gradba novega oskrbovališča ni mogla pričeti pred 1. septembrom 1907. Vsakdo bo takoj vedel, da je to zakrivila vojaška administracija, ki pri tako važni stavbi tudi ne more odločevati kar tja v en dan. Kdor pa je dotične spise prečital, je lahko opazil, kako je lažil župan Hribar okrog vojnega ministrstva in kako se je trudil, odpraviti vse zapreke ter doseči prejkoprej definitivno rešitev cele stvari. Ali zapreke so bile take, da vojno ministrstvo zadeve pred 1. septembrom 1907 ni moglo rešiti, za kar mestno občino ne zadeva nikakr krivda. Zatorej je tudi ne zadeva krivda, da je izostal prispevek

LISTEK.

Arsène Lupin v zaporu.

(Konec.)

Arsène Lupin se je smejal od vsega srca. Nadzornik, skrajno ozlovoljen, si je grizel ustnice. Ta burka se mu ni zdela vredna takih izbruhov radosti.

Prilod stražnika mu je omogočil, da si je zopet opomogel. Mož je prinesel kosilo, katero si je Arsène Lupin vsled posebne naklonjenosti dal donášati iz bližnje restavracije. Položil je jed na mizo in odšel. Arsène se je vsedel k mizi, prelomil kruh, vgriznil dvakrat ali trikrat in nadaljeval:

»Pomirite se vendar, dragi moj Ganimard, vi ne pojdate tja doli. Od kriji vam bočem nekaj, kar vas bo de osupnilo: zadeva Cahorn bo v kratkem potlačena.«

»Kaj pravite?«

»Potlačena, vam pravim.«

»Potem se podam takoj k šefu policije.«

»In kaj potem? Mari gospod Dundonis o celi stvari ve kaj več kot jaz o tem, kar zadeva mene? Zvedeli bode, da je Ganimard — oprostite — da je Pseudo — Ganimard ostal z baronom v najboljših odnosih. Ba-

ron mu je namreč, in to je — glavni razlog, zakaj ni ničesar priznal, poveril delikatno nalogo, naj z menoj take ogromne rezijske stroške! Da poznate moj budget... budget velikega mesta!«

Ganimard je motril jetnika z začudenim obrazom.

»In odkod veste vi vse to?«

»Ravnokar sem prejel brzojavko, ki sem jo pričakoval.«

»Vi ste prejeli brzojavko?«

»V tem trenutku, dragi prijatelj. Iz vliudnosti je nisem hotel brati v vaši navzočnosti. Toda, če mi dovolite?«

»Vi se norčujete iz mene, Lupin.«

»Izvolite, moi dragi prijatelj, na lahko razklati to mehko kuhano jajce. Našli bode, da se ne norčujem iz vas.«

Mehanično je ubogal Ganimard in z ostrino noža prerezal jajce. Presenečen je vzkliknil. V prazni lupini je ležal list modrega papirja. Na Arsenovo prošnjo je istega odvil. Bila je brzojavka, ali bolje rečeno del brzojavke, od katere so označbo pošte odtrgali Čital je:

»Sporazum sklenjen. Stotisoč svežnjev izročeni. Vse gre dobro.«

»Stotisoč svežnjev?« je dejal.

»Da, stotisoč frankov. Malo je, ali časi so težki... Vrh tega imam take ogromne rezijske stroške! Da poznate moj budget... budget velikega mesta!«

Ganimard je vstal. Slaba volja ga je minula. Premišljeval je nekaj sekund in ošinil zadevo z enim samim pogledom, da najde nje slabo točko. Potem je dejal z glasom, ki je odkrito pričal o občudovanju strokovnjaka:

»Na srečo takih mož, kakor ste vi, nimamo na ducate, sicer bi nam ne preostalo drugega, kakor butiko zapreti.«

Arsène Lupin si je nadel ponižno lice in odgovoril:

»Ah kaj, moram se nekoliko razvedriti, izpolniti svoj prosti čas... posebno, ker naklep ne bi bil mogel uspeti, da se ne nahajam v zaporu.«

»Kaj,« je vzkliknil Ganimard, »vaš proces, vaš zagovor, preiskava, to vse vam ne zadostuje, da se raztresete?«

»Ne, zakaj sklenil sem, da se svojega procesa sploh ne udeležim.«

»O, o.«

Arsène Lupin pa je s poudarkom ponovil:

»Jaz se svojega procesa ne udeležim.«

»Zares!«

»Ah, moj dragi, mari si domišlja-

te, da hočem na vlažni slami segniti? Vi me žalite. Arsène Lupin ne ostane v zaporu kakor dotlej, ko mu ugaja in ne minute več.«

»Morda bi bilo pametnejše, da od vsega početka niste sem šli,« mu je z ironičnim glasom odvrnil nadzornik.

»A, gospod se norčujete? Gospod se spominja, da je imel čast me vjeti? Vedite torej, častivredni moj prijatelj, da bi nikdo, vi ravnokar malo kakor kdo drugi, ne bil mogel položiti svoje roke name, da me ni veliko pomenljivejši interes v tem kritičnem momentu premočil.«

»Vi me presenečate.«

»Neka ženska me je opazovala, Ganimard, in jaz sem jo ljubil. Ali razumete, kaj se to pravi, biti opazovan od žene, ki jo ljubite? Na ostalem mi ni mnogo ležeče, prisegam vam. In prav zato sem sedaj tu.«

»Precej dolgo že, dovolite, da to omenim.«

»Sprva sem hotel pozabiti. Ne smejete se. Doživljal je bil krasen in jaz sem hranil še nje neznani spomin... In potem sem tudi nekoliko nevrasteničen! Življenje v naših časih je tako razburljivo. V gotovem položaju treba je znati podvreči se, rekel bi, nekaki kuri osamljenosti. Ta kraj je naravnost nedosegljiv za ta način življenja. Tukaj morem izvrševati kuro Santé v vsi njeni strogosti.«

»Arsène Lupin,« je pripomnil Ganimard, »vi se norčujete iz mene.«

»Ganimard,« je zatrijeval Lupin, »danes je petek, prihodnjo sredo pridem k vam v rue Pergolése ob štirih popoldne kadi svojo smotko.«

»Arsène Lupin, pričakujem vas.«

Stisnila sta si roke, kakor dva dobra prijatelja, ki se cenita po svoji pravi vrednosti in stari policist se je napotil proti vratim.

»Ganimard!«

Ta se je obrnil.

»Kaj je?«

»Ganimard, pozabili ste svojo uro.«

»Mojo uro?«

»Da, zašla je v moj žep.«

Vrnil mu jo je, opravičujoč se.

»Ne zamerite... Slaba navada... Nisem vas je pa oropal radi tega, ker so mi vzeli mojo. To tem manj, ker imam tu kronometer, katerega mi ni žal in ki popolnoma zadostuje mojim potrebam.«

Potegnil je iz predala veliko, debelo in prijazno zlato uro, opremljeno s težko verižico.

»In iz čigavega žepa prihaja ta?« je vprašal Ganimard.

Leno je Arsène Lupin ogledoval začete črke.

»J. B... Kdo za vraga more to biti? Aha, da, spominjam se, Jules Bouvier, moj preiskovalni sodnik, izborni človek...«

»Kranjske stavbinske družbe« v znesku 3000 K. Vse to g. revizor modro zamolči in ne vemo, iz katerega razloga!

V drugem pa nehoti prihajamo do zaključka, da deželni revizorji dotičnega obširnega akta, dasi se je pol leta valjal po njihovi sobi, niti prečitati niso.

V poročilu se nahaja sledeči odstavek:

»Prvotno proračunjeni stavbni stroški so se vsled neklih izprememb znižali za 6578 K, mestni magistrat pa je izplačal »Kranjski stavbinski družbi« dogovorjeno vsoto, brez odbitka vsote 6578 K.

Mestni magistrat bi bil moral »Kranjski stavbinski družbi« zaračunati za napravo nekega dovlačnega tira strošek v znesku 7770 K 11 vin, storil pa tega ni in je tako občina plačala več nego je bilo treba.

Če je ta odstavek resnično v poročilu deželnih revizorjev, potem je jasno, da ti gospodje dotičnega akta, ki nosi ponosno številko XIV/4 d, niti prečitati niso.

Transakcija glede vojaškega oskrbovališča se je mogla le takrat izvršiti, če se je mesto zavezalo, da bo izročilo njegovo gradnjo »Kranjski stavbinski družbi«. Ta pogoj se je moral sprejeti in se je tudi sprejel in bi se od pametne mestne uprave pod enakimi razmerami tudi danes sprejel! »Kranjska stavbinska družba« je hotela dotični generalni projekt izvršiti za znesek 493.226 K. Potem pa so nastala različna vprašanja, kakor je to navadno pri takih stavbah. Vojaški erar je zahteval nekaj novega, pa je zopet opustil nekaj, kar je prej zahteval, oziroma, kar se je v generalnem projektu zahtevalo. Tako je nastalo, da so nastopili na enem mestu večji stroški, na drugem mestu pa je zopet odpadlo nekaj stroškov za tisto, kar se je imelo opustiti.

In sedaj se je začelo premišljevat, kako naj se mestna občina in »Kranjska stavbinska družba« v tem pogledu med seboj poravnata. Leta 1906. se je vsled ukaza c. in kr. državnega vojnega ministrstva z dne 5. novembra 1906, št. 1838, skovala nekaka »Aproximative Ermittlung der Kostendifferenzen, welche sich beim projektierten Neubaue des Militärverpflegungsmagazins in Laibach infolge der zugelassenen Abänderungen des generellen Projektes ergeben.« Tukaj se je proračunalo, da iznašajo nova dela . . . 2.944 K — h odpadla dela pa . . . 9.522 » 75 »

tako, da je rezultirati prihranek . . . 6.578 K 75 h Po tem navideznem prihranku iz leta 1906 je posegla revizorjeva roka, pozabivši pri tem na vinarje in pozabivši tudi na to, da so letu 1906. sledila še druga leta!

In sedaj se vidi, da gg. revizorji spisov sploh čitajo niso. Z letom 1906, stvar namreč ni bila še pri kraju, ker je vojaška uprava, (kar je mogoče bila dobra stran, z ozirom na važnost stavbe) stavljala pozneje še nove zahteve. Zahtevala je, da naj se napravi nanovo to ali ono ter je zopet koncedirala, da naj se opusti iz generalnega projekta eno ali drugo. Zadeva se je definitivno končala z zapisnikom z dne 9. marca 1908, oziroma z dopolnitvijo tega zapisnika z dne 23. junija 1908, kjer se je stvar tako uredila, da dobi »Kranjska stavbinska družba« za novo gradbo enkrat za vselej 493.226 kron, dočim se odpadla dela in pa tista dela, katera bi ministrstvo nanovo zahtevalo, medsebojno kompzirajo. Z drugimi besedami: Stranke so se dogovorile, da na eni strani graditeljica »stavbna družba« ve bo smela nobenega doplačila zahtevati za dela, ki so bila nanovo določena, ki torej niso bila v generalnem projektu, na drugi strani pa tudi mestna občina ne bo smela zahtevati nobenega povračila za tista dela, ki so bila sprejeta v generalni projekt, pa so pozneje odpadla.

Dotični zapisnik tvori integrujoč del sklenjenih pogodb in vsak objektiven revizor bi bil prišel do zaključka, da je stavbna družba z izplačanim zneskom 493.226 kron dobila tisto, kar ji je šlo pred Bogom in cesarjem. Trditve revizorjeve, — vse le pod pogojem, da je »Slovenec« ponatis resničen — da je mestna občina bila opravljena stavbni družbi odtrgati 6578 K in za neki dovlačni tir 7770 K 11 vin, je gola in naga čenčarija. Da je mestna občina s tako zahtevo pri obstoječih pogodbah stopila pred sodišče, bi se bila korenito osmešila!

To velja posebno tudi glede privlačnice. Stavbna družba je imela dobiti pavšalni svoj znesek, če je napravila privlačnico za 7770 K 11 v ali ne. Ker je vojno ministrstvo po-

zneje zahtevalo veliko večji projekt in ker sta se mesto in ministrstvo dogovorila, da bosta to privlačnico sama napravila, je to delo, v kolikor pride v poštev stavb. družba, iz generalnega projekta odpadlo. Ob roki zgoraj omenjenih protokolov pa to odpadlo delo na pavšalno stavbno vsoto ni moglo vplivati in je zatolet nesmisel, če trdi revizor, da je občina takrat »Kranjski stavbinski družbi« plačala več, nego ji je bilo treba!

(Dalje prihodnjik.)

Praška konferenca.

Danes se prično v Pragi zopet pogajanja med češkimi in nemškimi strankami, ki imajo za cilj sporazum, v prvi vrsti pa zopetno uveljavljenje ustavnih razmer na Češkem in posredno delazmožnost državnega zbora. Kakor poročajo češki listi, so stavili češki radikali sledeče zahteve za svojo udeležbo pri teh konferencah: Deželno-zborske volitve za Češko je razpisati za avgust; v tem slučaju bi se Čehi tudi ne ustavljali sklicanju državnega zbora v drugi polovici septembra ter bi pritrdili delavnemu programu, ki bi se za to zasedanje izdelal. Dokler pa niso razpisane volitve za češki deželni zbor, češke stranke ne bodo prenehale z obstrukcijo v državnem zboru.

V bukovinskem deželnem odboru se tepó.

Kakor poročajo iz Črnovca, je prišlo med deželno odbornikom Zulkanom in demokratom Onciulom do burnih prizorov. V debati glede sanacije rafajznovk je Onciul vehementno napadal rumunsko narodno stranko in ji očital iredentizem. Poslanec Zulkan je odgovarjal s psovskimi, zaradi česar je deželni odbornik Onciul hotel vreči v njega kozarec. Zulkan pa se je branil s stolom. Med tem je bil Onciul zagrabljen leseno pripravo za pivnik in jo vrgel Zulkanu v obraz. Zulkan je hotel vsled tega skočiti na Onciula, vendar se je drugim poslancem posrečilo preprečiti napad. Zaradi splošne razburjenosti je moral glavar prekiniti sejo. Ko je bila seja zopet odprta, je dal predsednik odborniku Onciulu ukor.

Nov francoski kabinet.

Enodnevni kabinet Ribot je sledil kabinetu Viviani. V tem kabinetu so prevzeli: Viviani predsedstvo in zunanje zadeve, Bienvenu Martin justico, Malvy notranje, Augagneur nauk, Noulens finance, Messimy vojno, Gautier mornarico, Raynaud kolonije, Thomson trgovino, Renault javna dela, Fernand-David poljedelstvo in Cony-bass delo in socialno skrb.

Dan v Konstanci.

Car Nikolaj s carico Aleksandro Teodorovno, carjevičem in dvema hčerkama se je odpeljal na cesarski jahti »Standard« v Konstanco.

Pozornost cele Evrope je obrnjena sedaj proti vzhodu v Konstanco. Car velikanke Rusije obišče kralja majhne romunske države! To je dogodek, ki pretresa zlasti trozvezo in v trozvezi pred vsem Avstro-Ogrsko, ki si ni vedela ohraniti prijateljstva svoje majhne sosedne Romunske. Hegemoniji Madjarov ua Ogrskem so žrtvovali naši državniški zaslonbo, ki so jo imeli na Romunski. S skrbjo se ozirajo na Dunaju v Konstanco in se izprašujejo, ali res že razpada trozveza z vsemi svojimi priveski? S skrbjo se ozirajo v Konstanco, ali se bo kralj Karel res odločil zapustiti svoje dosedanje zavezničke? Zaman se tolažijo, da mala Romunska ni odločilne važnosti za Avstro-Ogrsko, zaman skušajo sebe in druge prepričati o svoji lastni moči. Novo, neizogibno, težko krizo vidijo vstajati, krizo, ki ima svoj izvor v odpadanju zaveznikov. In še sedaj, kljub vsem tem spoznanjem, kljub jasni sliki, ki jo imajo o svojem lastnem položaju, naši državniški nimajo toliko uvidenosti in poguma, da bi svojo politiko sosedom nasproti uravnali in speljali na pravi tir. Izvora odpadanja zaveznikov, mržnje sosedov in njih neprijateljstva ni iskati v naših zavezniških in sosedih, izvor vsega tega zla je v naši notranjosti, na eni strani v brezmišelnem zasledovanju nekaterih manjšinskih narodov v prilog drugim narodnostim, v drugi vrsti pa ravno tako nesmiselno odbijanje sosednih narodov iz narodnostnih in gospodarskih ozirov na ljubo par velikim denarnim zakljem. In pri nas ni državnik, ki bi hotel to spoznati, iz tega izvirajo skrbi, s katerimi se ozirajo zlasti z Dunaja v Konstanco, kjer si segata car Nikolaj in kralj Karel v roke.

Revolucija v Albaniji.

Proti vstašom.

Kadar se godi vladnim četam slabo, najdejo v Draču gotovo kak izgovor, da to prikrijejo. Tak izgovor je tudi poročilo, da so vse zveze z notranjostjo dežele pretrgane, vsled česar od tam ni nikakršnih vesti. O malisorskih četah pod poveljništvom Prenek Bib Dode, poročajo iz Drača, da so zasedle Išmi, severno od Drača in da korakajo proti Kruji. V par dneh jim bo sledilo baje še več tisoč Malisorov. V Lješ se nahajajo za Malisore topovi, municija in živila. Polkovnik Philipps je baje prišel te dni iz Skadra nadzorovat pošiljatve v Lješ. Iz Skadra poročajo, da je slišati ob črnogorski meji grmenje topov. Baje so dobili vstaši od Srbije topove. Glasom enakih malo verjetnih vesti, se nahajajo vladne čete že pred Tirano in obkrožajo mesto. Iz Drača pa poročajo, da je mesto Elbasan v veliki nevarnosti, mesto Lusino so vstaši, ki ogrožajo sedaj Valono.

V Druhu.

V Draču se v bistvu ni nič izpremenilo. Na vrhovih od Rasbula proti Kavaji je opažati med vstaškimi stražami živahno gibanje. Vstaši imajo tudi več topov. V petek popoldne je bil v Draču aretiran župan draški Gjurgevič. Izvršili so pri njem hišno preiskavo ter uvedli proti njemu na podlagi obsednega stanja preiskavo. Pred Drač je dospela angleška vojna ladja »Defence«. Med holandskim polkovnikom Thomsonom in italijanskim poslanikom Aliottijem vlada še vedno huda napetost. Thomson je ustavil vsako občevarje z italijanskim poslaništvom. Brezdvomno je, da bo Aliotti v kratkem odpoklican, zlasti ker je prišel tudi pri knezu v nemilost.

Ob črnogorski meji.

Kljub nevarnemu položaju, v katerem se nahaja albanski državni voz, se v Draču ne marajo odvdati intrigiranja. Tako poročajo iz Drača sledeče: Vsled odstopa pokrajini Hotijev in Grudijev Črni gori, so Malisori plemena Klementi odrezani od svojih poletnih pašnikov. Kakih petdeset rodbin tega plemena se je zato obrnilo do črnogorske vlade s prošnjo, da naj jim dovoli prehod skozi pokrajino Hotijev, ki so zasedene od črnogorskih čet. Črna gora je prošnjo odklonila. Nato so poslali Malisori odposlanstvo k poveljniku skadrskemu polkovniku Philippu, ki je črnogorski vladi še enkrat predložil to prošnjo. Ker je Črna gora tudi sedaj odklonila, je sklenila kontrolna komisija zaprositi vlade velesil, da naj store v tej zadevi na Cetinju energične korake.

Velesile.

Iz Pariza poročajo, da velesile soglašajo v tem, da naj Evropa prisloži knezu Viljemu na pomoč s tem, da razvije nad Dračem zastave velesil. To se bo baje zgodilo že v najkrajšem času. Kaj pa bo to knezu pomagalo, ki ima kot vladar življenje zagotovljeno z vojnimi ladjami, na katere lahko zbeži, kadar hoče, ni dobro razvidno.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo.

Grška pred odločitvijo.

Iz Aten poročajo, da je ministrski predsednik Venizelos izjavil v zbornici sledeče:

V imenu vlade izjavljam, da bo to, česar ni mogla doseči s prijateljskimi zahtevami, sedaj dosega s silo. Na grškem poslanstvu v Atenah so zelo pesimistični. Turčija je prepričana, da sili Grška, zaupajoč v svojo premoč na morju, k vojni. Kakor poročajo iz zanesljivih virov v Carigradu, je izročilo grško poslanstvo porti izjavo, v kateri zahteva, da omogoči Turčija grškim beguncem iz Male Azije povratek, da jim vrne posestva in da jih tudi materialno podpira. Za prebivalce mesta Trikupis zahteva 10.000, za one mesta Parissis 1000 turških funtov odškodnine. Na otoku Kios in Mitilene je dospelo do sedaj kakih 20.000 Grkov iz Male Azije.

V Mali Aziji.

V Alvali, kjer je prišlo najprej do napadov na Grke, je odpotoval turški notranji minister Talaat beg, da preišče zadevo. Grki v Alvaliju so oboroženi. V mestu samem vlada mir, v okolici pa so Grki izpostavljeni najhujšemu zasledovanju. V Brusi so muhamedani napadli tuje podanike, francoski veleposlanik, ki se je ravno mudil v Brusi, je bil sam priča napadov. Mesto Černo so vsi prebivalci zapustili. V notranjosti Male Azije so baje v Pergamumu nabili Turki pisma, ki jih je baje pisal Ven-

zelos in ki pravijo, da naj Grki takoj zapuste Malo Azijo. Na otoku Gudi pri Kiosu se nahajajo rodbine iz Male Azije pobeglih Grkov. Turške ladje love begunce po morju. V Alvaliju so baje muhamedani poklali več kristjanov. »Tanin« poroča iz Smirne, da so napadli grški prebivalci Karaburun carinske straže in orožnike, ki so hoteli prepovedati izvoz ovac na otok Kios. Pri spopadu je bilo več ljudi usmrčenih in ranjenih. Ubita sta bila dva orožnika in en carinski stražnik, dva orožnika pa sta bila ranjena. Z otoka Kios prihajajoča grška torpedovka, ki je med bojem križarila v bližini, je odpeljala črede in napadalce na otok Kios.

V Carigradu.

Spominsko slavnost o zavzetju Carigrada so v petek v Carigradu praznovali na slovesen način. Velikanska množica je šla v sprevodu do mošeje Fathi, kjer so razni govorniki govorili ob mavzoleju Mohameda. Mesto je v zastavah. Kakor poročajo iz Carigrada, je dospelo v Dardanele šest topničark, ki jih je turška vlada naročila na Francoskem.

Štajersko.

Štajerski deželni šolski svet je imenoval v svoji seji dne 8. junija Ano Smolnikar za učiteljo ročnih del v Zavodni in Razboru, Leopoldino Novak za def. učiteljico pri Sv. Jerneju, Stefanijo Spindler za def. učiteljico na Vurbergu, Ludvika Ivanjšiča za def. učitelja pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Aleksandra Koprivca za def. učitelja v Ščavniškem dolu, Avg. Laha za nadučitelja pri Sv. Duhu v Stari gori, Hedviko Smolnikar za def. učiteljico pri Novi cerkvi. Upokojeni sta začasno Alica Koschell v Hrastniku in stalno Ivanka Škerjanc.

Karl Verstovšek beži tudi pred nepristranskim razsodiščem. Predlagali smo v »Slov. Narodu«, naj bi eno ali drugo nepristransko razsodišče (n. pr. štajerski narodni svet ali politično društvo »Edinost« v Trstu) preiskalo, ali smo slovenskemu poslancu in deželnemu odborniku Karlu Verstovšku upravičeno očitali denunciranje slovenskih učiteljev in denarnih zavodov ali ne. Iz tega vidi vsakdo, da nam ni za osebni boj, temveč za stvar in za obvarovanje slovenskega naroda pred nedoglednimi škodami, ki ga morajo zadeti, ako bodo naši poslanci ovajali naše učitelstvo in naše gospodarske organizacije, češ, da jih je treba oškodovati, ker se bore proti nemstvu! Karl Verstovšek pa je na ta predlog, ki je bil vendar le njemu v prilogo, ako je res tako nedolžen, kakor pravi o njem klerikalno časopisje, v »Straži« sledeče odgovoril: »Če sedaj zahtevajo liberalni ljudje, ki so zaradi tatvine, goljufije in oduševstva že sedeli v ječah ali pa spadajo v nje, kakega narodnega razsodišča, potem jim povemo, da z ljudmi, ki so se potikali po kaznilnicah ali so zreli za nje, ne bomo razpravljali, kaj je narodu pošteno ali ne«. Prosimo, tako »polemiziraj« z nami in tako se »zagovarjaj« v duhovniškem listu graduirani akademik in štajerski deželni odbornik! Na to moramo pač le suho konstatirati: Kakor je Karl Verstovšek zbežal pred obrtniki v Ljutomeru, tako beži sedaj tudi pred nepristranskim narodnim razsodiščem. Naša javnost sedaj ve, na čem je z ovaduhom Karlom Verstovškom.

»Nepoštena služkinja«. G. dr. Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, nam piše: Z ozirom na Vašo notico začetkom maja o »nepošteni služkinji« Mici Kačur iz Sv. Krištofa, da je baje ukradla svoji gospodnji gospej Olgi dr. Bergmanovi v Žalcu dragocen prstan, si uosojam kot njen zastopnik ljudno naznaniti, da je bila preiskava Vr VIII 287/14 proti njej od okrožnega sodišča v Celju kmalu ustavljena, ker se je izkazala njena popolna nedolžnost.

Polzela v Savinski dolini. Dne 9. rožnika t. l. je imela šolska mladina tukajšnje petrazredne slovenske šole izlet na Goroljko. Da je uspel izlet v zadovoljnost vseh izletnikov, se je zahvaliti velikodušnosti blagorodnega gospoda dr. Vida Cervinke, okrožnega zdravnika na Polzeli, ki je bogato obdaroval šolsko mladino z živili, za kar izrekajo izletniki blagemu dobrotniku najiskrenejšo zahvalo.

Iz Maribora. Ustmeni zrelotni izpiti se vrše na tukajšnji višji gimnaziji od 6. do 11. julija. Predsednik bo bivši pujski gimn. ravnatelj Gubo.

Ciril-Metodova podružnica pri Sv. Barbari v Halozah opozarja vse zavedne Slovence pujskega okraja ponovno na svojo veliko slavnost v nedeljo dne 21. junija 1914. Na sporedu je slavnostni govor dr. T. Gosaka iz Puja in javna telovadba Sokolov. Pojdimo prihodnje nedelje v velikem številu v Halozo.

Dobova. Dne 3. m. m. peljala sta se dva kmetjska fanta iz Brežic v Dobovo. Stopita v voz za nekadišce. Tukaj je pa sedel neki gospod z damo, ki je dim svoje cigare pihal mogočno na vse kraje. Fanta si mislita, če ta sme, zakaj jaz ne, saj sem vendar plačal. Zatorej si, jima diktirati denarno globo, ter jih goniti z »Marš ven«. Fanta, v svesti si pravičnega postopanja se seveda nista udala ter ostala na svojem prostoru. Ko vidi sprevodnik, da ničesar ne opravi, udari s kleščami, s katerimi ščiplje vozne listke, fanta z imenom J. Spiler tako močno po roki, da mu jo preseka do kosti, ter se mu pocedi kri iz rane, roka pa močno oteče. Cela zadeva je naznanjena ravnateljstvu južne železnice; naloga le-te je, da sirovec prime pošteno za ušesa, ter ga nauči, kako je treba ravnati z pasajirji. Žalostno pa je, da trpi južna železnica take madžarske sirovine v svoji službi.

Od Sv. Barbare v Halozah. V sredo 10. junija so imeli učenci višjih razredov tukajšnje šole poučni izlet v Štore (tovarno) in na šentjursko kmetijsko šolo. Gospod ravnatelj Bellé in gospod učitelj Zidanšek sta nam rade volje razkazala vse imetje tega našega prepotrebnege zavoda. Cuditi smo se morali, da se je posrečilo gospodu ravnatelju Belletu šolo v tako kratkem času tako dobro urediti, ko je vendar vsem znano, kako piča je podpora.

Koroško.

Dinamične patrone v predoru pri Malborjetu. Pri pregledovanju proge opazil je pred par dnevi železniški čuvaj Rudolf Esterl v predoru pri Malborjetu, da se je njegov pes na progi igral z neko stvarjo. Esterl je pobral ono stvar ter opazil, da je to dinamična patrona. Nato je preiskal s svetilko cel predor in našel še dve dinamični patroni med progami. Kako so prišle te dinamične patrone v predor in na progo, se ne da dognati, vendar pa se sumi, da ima cela zadeva politično ozadje. Za vlake je obstajala velika nevarnost, da se vsled eksplozije ponesrečijo.

Drobne novice. Požar. V Griffenburgu je izbruhnil iz dosedaj še neznanega vzroka pri posestniku Winklerju v gospodarskem poslopju požar, ki je uničil vse lesne izdelke, ki jih je imel posestnik, ki je obenem tudi mizar, tamkaj spravljene. Le odločnemu nastopu okoliških požarnih bramb se je zahvaliti, da se ni požar razširil na sosedna poslopja. — Poživiljenji delavec. V bližini Spitala ob Dravi napadel je neki 20letni delavec neko 78letno starko ter ji storil silo. Orožništvu se je posrečilo še isti večer dognati storilca v osebi delavca Frana Korena. Izročili so poživiljenega delavca okrožnemu sodišču. — Ponesrečeni splavarji. Pri Mlinčah je zadel splav, na katerem so bili štirje splavarji z zadnjim koncem ob tamonjni most, pri čemur se je splav razbil in sta padla v vodo dva splavarja, neki Haid in neki Furlaneth. Haid se je zamogel rešiti, medtem ko je Furlaneth utonil. Njegovega trupla do sedaj še niso mogli najti. — Težka nezgoda. V Dješkah je zabol del med opravljanjem hlevskih poslov dmnarja Štefana Pošanca vol z rogom tako, da ga je nevarno poškodoval na levem očesu. Ponesrečenca so pripeljali v bolnišnico v Celovec. Pošanc je izgubil oko in je zadobil še druge težke poškodbe.

Primorsko.

Deželnozbornske volitve v Istri. 19. t. m. vrše se volitve iz kmetijske kurije, v kateri volijo oni, ki spadajo v prva dva občinska volilna razreda ali ki plačajo najmanj 8 K čistega davka. Kandidati, ki jih je postavilo politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri so sledeči: V II. volilnem okraju z glavnim voliščem v Kopru Matej Škerbec, župnik-dekan, Krkavce in Josip Valentič, nadučitelj, Sv. Anton pri Kopru; v III. volilnem okraju z glavnim voliščem v Voloskem: dr. Ivan Poščić, odvetnik, Volosko in Josip Ribarič, učiteljski profesor v Kastavi; v IV. volilnem okraju z glavnim voliščem v Pazinu Josip Grašič, župnik v Beramu in dr. Dinko Trinajstić, odvetnik v Pazinu; v V. volilnem okraju z glavnim voliščem v Buzetu Šime Cervar, župnik v Zrenju in Ivan Sanci, učitelj poljedelstva v Pulju; v VI. volilnem okraju z glavnim voliščem v Pulju Luka Kirac, župnik v Medulinu in dr. Ivan Zuccon, odvetnik in sedanjí deželni odbornik v Pulju; v VII. volilnem okraju z glavnim voliščem Krkom Anton Andrijič, župnik v poklju, deželni odbornik v Poreču

in vlt. Ambrožič Haračić, profesor v pokoju, Mali Lošinj. — V italijanskem I. razredu kmetske kurije na priporočilo odbora političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri sledeče kandidati: Ivana Mandića, župnika, Kaštel (Buje), Rudolfa Pecarića, posestnika v Pobji pri Kopru in Gavde Sokolića, posestnika v Nerezinah.

Iz Opatije nam pišejo: Včeraj 13. t. m. se je vršil shod volilcev v deželnozborski mestni kuriji, kjer kandidira dr. Gijuro Červar. Dvorana kavarne Central je bila polna. Ob napeti pozornosti je razjasnjeval dr. Červar politične razmere v Istri, ter razvijal nekak svoj program. Da ni nasprotnik Slovencev, je utemeljeval s tem, da se je pri ljudskem številu svoječasno v Trstu vpisal kot Slovenec. Za njim so govorili različni govorniki, katerih izvajanja so pokazala, da se ne strinjajo s Červarjevo kandidaturo. Nasprotstva so bila precej živalma. Mnogo se je kritiziralo politično društvo, da ni bilo pri izbiranju kandidata bolj previdno. Dr. Gijuro Červar je dober jurist, premeten advokat, ali priljubljen ni posebno. Je preveč »šumast«. Ko bi bil bolj miren in trezen, bi bil mogoče dober poslanec, ali priljubljenost ljudstva si mora pridobiti z drugačnim postopanjem. Istotako ni pametno, ako politično vodstvo ne izbere drugega kandidata, če vidi, da se pojavlja proti proglašeni kandidatu odpor. Hvala Bogu, da niso pri nas Nemci z Italijani še toliko močni, ker drugače bi bil mandat v nevarnosti. Pri drugi volitvi več ozira na ljudstvo ter na mnenje merodajnih faktorjev. Na shodu se je sicer poudarjalo: Ne s klerikalci in ne s liberalci, ali s kandidaturo dr. Gijuro Červarja pa stopa počasi, a sigurno klerikalna stranka zelo na površje. Pozivljamo naše somišljenike, naj oddajo za sedaj glas dr. Gijuro Červarju, da ne bo mandat v nevarnosti! A na dr. Červarju je, da si pridobi simpatije. V to naj predruči svoj temperament in naj nastopa povsod samo kot Jugoslovani!

Nesreča na volosko - opatijski električni železnici. V petek okoli pol 7. zvečer skočil je voz, ki je vozil iz Lovrane proti Opatiji, na strmim klancu pri lki s tira in drvil z veliko hitrostjo proti neki hiši, v katero se je zaletel in se popolnoma zdrobil. Istotako se je zdrobil tudi priklonni voz. Pri tem se je ponesrečilo veliko pasažirjev, ki so dobili več ali manj težke poškodbe, k sreči pa ni bilo nobenega mrtveca. Ko je sprevodnik opazil, da ne more več zadržati voza, skočil je z voza in se tako rešil sigurne smrti. — Ze pred par leti se je na istem kraju pripetila enaka nesreča in bi bilo potrebno, da se ukrene, da ne bo več sličnih nesreč, ki jih povzroča zgolj velika strmina.

Dol nad Ajdovščino. In zopet se je pričela sezona planinskih izletov! Turistika zadnjih let je zelo napredovala, a Slovenci se vendarle še premalo brigamo za naše lepe planine in druge zanimive kraje. Tuji dohajajo v naše kraje, med tem ko zmanjka domačina. »Trnovska planota« in njena prekrasna razgledišča; temni, bujni gozdovi, grozne ledene jame in izredna flora, so še malo znani. Vše pred leti so bila popisana v vrlem »Planinskem Vestniku« tri najčarobnejša razgledišča v Trnovskem gozdu (Čaven-Kuceji, Zeleni rob in Golaki), ki je po mnenju večšakov — »biser« avstrijskih državnih domen. — Dobro nadelane in znamenovane poti po Ajdovski pgdružnici S. P. D. pripeljejo še tako nežno nožico na kraj razočaranja, na kraj vsklikov: »Ah, ta naša slovenska zemljica, kako si lepa!« — Da si potnik odpočije trudne ude in da si ogleda še zanimivo občino Dol-Otlica, preskrbel je g. Anton Bizjak, po doniače »Stenič« novo krčmo, kjer se toči izborno vino in pivo, ter streže s tehničnimi jedili. Tukaj se dobe sobe za prenočišča z povsem novo opremo. Cene solidne. Ta krčma je blizu »Predmeje« t. j. izhodišče in razhodišče enakomerno oddaljenih razgledov v Trnovski planoti.

Laško pobalinstvo. V soboto in nedeljo so trošili razni italijanski tolovaji po mestu in po okolici listke, ki direktno ščuvajo na poboj Slovencev. Na teh listkih je tiskano sledeče: »V nedeljo 14. t. m. hočejo Slovenci iti po Trstu v sprevedu. Meščani: Z okenj in po ulicah! Očitno je torej, da so laški pretepači pozivali laško slovojat, naj napada Slovence bodi s okenj ali pa naj jih napada po ulicah.

Drobne novice. Za 30.000 K je osleparila v Trstu neka 4letna Evgenija Bradaschia neko Katarino Brimškovo s tem, da je njej zaupano blago, ki bi ga morala proti mesečnim obrokom oddati odjemalcem, prodala pod ceno ali ga pa zastavila. Dokler časa je lahko Bradaschia dajala redno obroke Brimškovi, je vse šlo. A ko je dolg tako narasel, da

ni mogla zmagovati več obrokov, prišel je polom. Bradaschia je razkrila svoje sleparije Brimškovi, nakar jo je policija aretirala in oddala sodišču. Vsota, za katero je Brimškova vsled tega oškodovana, znaša nad 30.000 kron. — **Previden sprehajalec.** Te dni se je sprehajal po Starem mestu neki gospod, čigar ime pa policija noče izdati, pri čemur sta se vanj zaletela dva človeka. Eden od obeh je potegnil gospodu iz žepa listnico, ki je pa ni mogel odnesti, ker je bila pripeta na verižico. Gospod je pričel vpiti in neki redar je aretirat žepna tatova. Sta to policiji dobro znana dva izumovca. V listnici je imel dotični gospod precejšnjo vsoto denarja. — **Zasačena vlomilca.** Predsončnem sta dva redarja aretirala dva zlikovca, ki sta hotela vlomiti v neko gostilno v ulici della Raffineria. Sta to neki 20letni mornar in neki 21letni mehanik. Oddali so ju sodišču. — **Nasilnež.** V neki gostilni v Starem mestu vnel se je med gosti prepir in pretep. Došel je redar, a se je vanj zakadil neki 19letni Marij Podersaj, ga vgriznil v roko in mu grozil, da ga ubije. Ostali gosti in redar so komaj obvladali zbesnelega Podersaja in so ga z velikim trudom spravili v zapor.

Odkritje spomenika Dositeja Obradovića.

(Poročilo se je radi nedostajanja poročila zakasnilo.)

Pretekli terek so v Belgradu odkrili spomenik velikemu srbskemu prosvetitelju Dositeju Obradoviću. Spomenik, ki je delo znanega hrvatskega kiparja Rudolfa Valdeca, stoji na trgu pred Kalemegdanom.

Predstavlja Obradovića kot potnika s popotno palico v roki. Spomenik je umetniško delo, kakršnega do sedaj še nima srbska prestolnica.

Slavnostno odkritje Obradovićevega spomenika sta skupno priredili mestna občina belgrajska in »Srbska književna zadruga«.

Na slavnost so bila poleg srbskih narodnih in kulturnih društev ter ustanov povabljene tudi hrvatske in slovenske kulturne organizacije, zagrebška in ljubljanska mestna občina ter one občine, iz Banata in Dalmacije, ki so v zvezi z Dositejevimi življenjem in delovanjem.

Zagrebško mestno občino je zastopal župan arhitekt Janko Holjac z občinskima svetnikoma Milanom Krešičem in I. Ratkovićem.

»Matico Hrvatsko« predsednik dr. Oton Kučera, »Društvo hrv. književnikov« predsednik poslanec Ljuba pl. Babić-Gjalski, mestno občino ljubljanske občinske svetnika dr. Fran Novak in R. Pustoslavski, »Slovensko Matico« odbornik Anton Koder, dubrovniško mestno občino župan poslanec dr. Melko Čingrija in dr. Pugliesi, Knin v Dalmaciji kmet Popović itd. Na svečanosti so bile zastopane vse srbske narodne in kulturne korporacije po svojih zastopnikih in posebnih odposlanstvih.

Ob 10. dopoldne je bila pred saborno cerkvijo, kjer počiva prah Dositeja Obradovića poleg Vuka Stefanića Karadžića, cerkvena slavnost, ki so ji prisostvovala vsa odposlanstva. Ob pol 11. se je pričela slavnost odkritja spomenika.

Na trgu pred Kalemegdanom se je razprostrla tisočglava množica. Spomenik, stoječ sredi zelenja in med vihrajočimi srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi zastavami, je bil zakrit. Na treh tribunah so bili nameščeni gostje. Srednja tribuna je bila višja. Tu so stala odposlanstva jugoslovanskih mest in razni državni dostojanstveniki, na čelu jim kraljev odposlanec general Sturm - Jurišić.

Cerkveni obred odkritja je izvršil metropolit Dimitrije s številno asistenco.

Na to so govorili belgradski župan Gjoka Nestorović, predsednik »Srbske književne zadruge« bivši ministrski predsednik Stojan Novaković in vseučiliški profesor Pavle Popović. Vsi govorniki so slavili Obradovića kot očeta srbskega književnega jezika in najzaslužnejšega kulturnega delavca.

Kot zadnji je govoril naučni minister Ljuba Jovanović, Minister je v svojem govoru posebno poudarjal narodno in kulturno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev ter slavil Obradovića kot predhodnika jugoslovanske ideje. Na to so pevci zapeli, godba je zaigrala in spomenik je bil odkrit.

Sledilo je polaganje vencev. Prvi je položil ob vnožje spomenika srebrn lovorjev venec general Sturm - Jurišić v imenu kralja Petra, njemu so sledili odposlanci raznih korporacij in društev. Mestna občina ljubljanska je položila na spomenik svež lovorjev venec s palmo in z belimi svilenimi trakovi,

na katerih je bila povprek prišita slovenska trobojnica, spodaj pa zlato vezan napis »Dositeju Obradoviću — Ljubljana 9./6. 1914.« »Slovenska Matica« pa venec iz svežih rož s trobojnim trakom.

Po končanem odkritju je ob zvokih slovanskih narodnih himn defilirala celokupna belgradska ljudskošolska in srednješolska mladina pred spomenikom. Sprevod, ki se ga je udeležilo nad 7000 dece, je trajal skoro polno uro. S tem je bila svečanost končana.

Po svečanosti je povabil goste na svoje stanovanje župan Nestorović.

Tu se je v imenu Slovencev zahvalil na gostoljubnosti obč. svet. dr. Fran Novak. Ob 4. popoldne se je župan odpeljal z gostmi v Topčider k konjski tekmi, ki jo je priradilo »Kolo srbskih jahača«. Po končani tekmi so si gostje ogledali Topčider, kjer so bili pogoščeni, in Košutnjak ter se vrnili preko Topčiderskega brda v mesto.

Zvečer ob pol 10. je bil v mali dvorani »Kazina« banket, ki ga je na čast gostom dala »Srbska književna zadruga«.

Banketa sta se med drugim udeležila tudi naučni minister Ljuba Jovanović in metropolit Dimitrije. V imenu Slovencev sta govorila obč. svet. R. Pustoslavski in blagajnik »Slov. Matic« A. Koder.

V sredo dopoldne so si gostje ogledali razne naprave belgradske občine. Opoldne je bil skupen obed v hotelu »Bristol«.

Popoldne ob pol 5. je bila na mestnem magistratu slavnostna seja občinskega sveta.

Ob vhodu v mestno hišo je visela velika hrvatska trobojnica, ob straneh pa enako velika slovenska in srbska zastava.

Slavnostno sejo, ki se je udeležil ves občinski zastop, je otvoril župan Gjoka Nestorović. Poleg njega je sedel zastopnik črnogorske prestolnice Cetinja poslanik Mijušković, na levi od njega zagrebški župan Janko Holjac in dubrovniški župan dr. Melko Čingrija, na desni od njega pa dr. Fran Novak kot eden izmed zastopnikov mestne občine ljubljanske in zastopnik srbske občine v Kninu Popović v slikoviti narodni noši.

Slavnostni govor je imel župan Nestorović. V svojem govoru je slavil Dositeja Obradovića kot iniciatorja one velike misli, ki se je danes razvila v idejo narodnega in kulturnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Konstatiral je, da se je velika ideja, ki jo je gojil Obradović pred sto leti, izpolnila in da danes ne loči Srbov, Hrvatov in Slovencev ničesar več, kar bi moglo preprečiti, da bi se ta plemena ne združila v eno edinstveno narodno celoto od Triglava do obal Vardarja. Županov govor je bil sprejet z navdušenim ploskanjem in viharnimi klici srbsko-hrvatsko - slovenskemu narodnemu edinstvu.

Na to je govoril zagrebški župan Janko Holjac, naglašajoč, da se Obradovićevega slavlja z vso dušo udeležuje tudi hrvatski narod.

Dubrovniški župan, dr. poslanec dr. Melko Čingrija je v navdušenem govoru proslavljal idejo narodnega edinstva, katere prvi pobornik je bil Dositej Obradović. Ko je izjavil, da prinaša pozdrave bratov z obal onega morja, kjer se je nedavno že kopala srbska konjenica, je nastal vihar navdušenja; vse je ploskalo in klicalo: živio Čingrija, živeli Hrvati.

V imenu Slovencev je govoril ljubljanski obč. svetnik dr. Fran Novak. Slavil je Obradovića kot začetnika one ideje, ki ogreva sedaj že vsa v resnici narodna srca na slovenskem jugu, ter izrazil nado, da bo srbska prestolnica kraljevske Belgrad postala kulturno središče jugoslovanskih plemen, — jugoslovanski Pariz.

Novakova izvajanja so vzbudila viharno odobravanje. Galerija je navdušeno ploskala in klicala: Živeli bratje Slovenci! Trajalo je več minut, predno se je ploskanje toliko pogoledlo, da je govornik mogel nadaljevati svoja izvajanja.

Govorila sta še kmet Popović kot zastopnik kninske občine v Dalmaciji, kjer je Obradović deloval kot učitelj, in črnogorski poslanik v Belgradu Mijušković kot zastopnik cetinjske mestne občine, na kar je župan Nestorović zaključil slavnostno sejo.

Na to je vstala vsa galerija in zapela hrvatsko narodno himno »Lipa naša domovina«. Dvignili so se s sedežev tudi vsi gostje in celokupni občinski odbor z županom na čelu. Pevci so na to zapeli še »Hej Slovani«, »Naprej zastava Slave«, in »Onam, onamo za brda ona« ...

Zvečer ob 7. je bila na čast gostom slavnostna predstava. nanaša-

joča se na življenje in delovanje Dositeja Obradovića, v narodnem gledališču. Predstava je krasno uspeša in napravila na goste globok vtisk.

Ob pol 11. zvečer je bil v Grand hotelu svečanosten banket, ki ga je priredila na čast gostom mestna občina belgradska.

Pri banketu je svirala godba kraljevske garde. Banketa se je udeležil ves občinski odbor in razni državni dostojanstveniki, med njimi kraljev prvi adjutant gen. Sturm - Jurišić kot kraljev zastopnik, general Rašić, eden izmed poveljnikov srbske armade pred Odrinom, naučni minister Ljuba Jovanović, razni ugledni državniki, politiki in znanstveniki.

V imenu mestne občine je pozdravil goste župan Nestorović, naglašujoč v svojem govoru jugoslovansko narodno in kulturno edinstvo. Kot prvi je govoril v imenu Hrvatov poslanec Ljuba pl. Babić-Gjalski. Slavil je srbskega seljaka kot temelj srbske države in kot onega junaka, ki je s svojim heroizmom ustvaril sedanjo povečano Srbijo. Njegov govor je bil sprejet z viharnim navdušenjem.

V imenu Slovencev je govoril obč. svetnik ljubljanski Rasto Pustoslavski. Poudarjal je, da sta srbska mati in srbski učitelj ona faktorja, ki sta največ pripomogla k sedanjemu srbski veličini. Srbska mati in srbski učitelj sta iz srbske dece vzgojila tiste junake, ki so odvijali ves svet s svojim heroizmom pri Kumanovu, pred Odrinom, pred Bitoljem in v nedostopnih albanških gorah, njim gre glavna zasluga za one sijajne zmage, ki jih je izvojevala srbska armada. Za to je dolžnost zbora, na katerem so se zastopniki vseh jugoslovanskih plemen prvič zbrali po onih zmagah, da se spomnijo teh dveh činiteljev, katerih delo je tudi v prihodnje temelj srečnejši in boljši bodočnosti. Govor je bil sprejet z viharnim odobravanjem.

Blagajnik »Slov. Matic« A. Koder se je zahvaljeval županu Nestoroviću za bratsko gostoljubnost, na kar je naučni minister Ljuba Jovanović še govoril o Dositeju Obradoviću kot narodnemu vzgojitelju, naglašajoč, da so mu k temu dale pobudo kot naučnemu ministru lepe besede slov. govornika, posvečene srbski materi in srbskemu učitelju. Končno je govoril še starosta srbskega Sokola v Kninu. Banket se je končal šele v pozni uri.

V četrtek popoldne je sprejel prestolonaslednik Aleksander v avdijenci zagrebškega župana Holjaca, dubrovniškega župana dr. Čingrija in ljubljanskega obč. odbornika dr. Novaka. Isti popoldne je sprejel naučni minister Jovanović obč. svetnika Pustoslavski, ki je prosil ministra, da bi dal na razpolago nekatere zanimivosti iz »Etnografskega muzeja« za razstavo »Jugoslovanska žena« v Ljubljani.

Dnevne vesti.

+ Kaj pa to? Iz Kranja se nam piše: Pri našem deželnem odboru so res vzorne razmere. Dr. Pegan kot advokat napravlja strankam pritožbo na deželni odbor, katere potem dr. Pegan kot deželni odbornik ugodno rešuje.

+ »Slovenec« vpije, da je bilo brez taktno, ko je župan izostal pri šenklaški procesiji. Župan je bil pri trnovski procesiji, ker je trnovska fara mestna fara! Da bi pa moral vse procesije oblezti, ni nikjer zapovedano; šenklaške procesije se je itak udeležil cvet mestnih zastopnikov — udeležili so se je mestni očetje S. L. stranke, ki pa so demonstrativno izostali — v Trnovem. Tako se je zaveda lahko zdravna.

+ Završnica. Deželni odbor, oziroma dr. Lampe in dr. Pegan, sta se iz očitnega namena vrgla na revizijo raznih naprednih občinskih zastopov, v prvi vrsti mest Ljubljane in Postojne, hoteč z otroško nagajivostjo in naduto učenostjo, ki se zrcali dovolj jasno iz revizijskih poročil, odvrniti pozornost slovenske javnosti od podjetja, ki že noč in dan težko prisluži denar kranjskega prebivalstva, od Završnice. Kar se tu dela, presega pač že vse meje. In če ima naša preslavna c. kr. vlada le trohico usmiljenja s kranjskimi davkoplačevalci, mora napraviti kar najhitreje konec temu zapravljanju na debelo. Delo v Završnici ne bo se tako hitro končano, kakor slepi dr. Lampe slovensko javnost. Kajti tu se je menda že sama narava zaklela proti brezvestni zapravljalivosti kranjskega deželne odbora. V glavnem nabiralniku, kjer so kopali za trdna tla, se je pojavil nenavaden močan studenec — menda močan 8 sekundnih litrov — in ta jim sedaj vré iz tal v nabiralniku skoro dva metra visoko tako, da ne morejo betonirati tal glavnega

nabiralnika. Sicer so poskušali z vsemi mogočnimi sesalkami — ki delajo noč in dan — zatreti ta vrelc, a studenec jim le kljubuje; čim huje delo, tem več vode. Zamašiti hočejo ta studenec s takozvanimi betonskimi kvadrati — četrt metra v meri — imajo jih že več kot trikrat preveč, a delajo jih še vedno. Vsak velja 1 K 60 vinarjev — čemu, to pač ve le dr. Lampe. Kakor kaže, bo ta studenec dal Lampetu pošteno po grbi... Iz glavnega nabiralnika so že tudi napeljali odvodne cevi, a kakor se je izkazalo, so bile cevi prvič preslabe in drugič napačno položene. Morali so jih demontirati in nove vložiti. Spas velja nekaj tisočakov! — Bahajo se sicer naši klerikalni elektroni, da bo Završnica svetila že 18. avgusta na Bledu in na Brezjih. Res bo svetila, a to bodo vzpizorili le začasno, ker hočejo za tisti čas posebnih cevi — za stroške ne vprašajo — začasno napeljati vodo na stroje. Potem bo zavladala seveda zopet tema, kajti studenec v nabiralniku je gospod. Koli za glavno progo Završnica-Bled-Brezje že stoji, a pokazalo se je, da so koli napačno postavljene. In sedaj so jih pričeli zopet prestavljati — umevno, da na deželne stroške (na stroške davkoplačevalcev), kajti deželni odbor dela v lastni režiji... Iz teh kratkih podatkov lahko izprevidi slovenska javnost, zakaj ni dovoljeno si ogledati velikopotezno delo našega slavnega deželne odbora.

Očividec.

+ Na kakšno industrijo mislijo naši klerikalci pri vpeljavi završniške elektrike. Po sedanjih načrtih dobe skoro vse cerkve po Gorenjskem električno razsvetljavo. Ker se pa naši politikujoči duhovniki najbolj spoznajo na cerkveno obrt — ker jim donaja največ — bo to tedaj tista industrija, ki jo misli »Slovenec«, oziroma dr. Lampe privabiti na Kranjsko. Verniki bodo nosili za olje, sveče itd. Tega pa ne bo več treba, ker bo svetila elektrika na deželne stroške. In ti dohodki bodo zopet lep vir naši revni duhovščini.

+ Nemški nacionalci na železnica. Hujskajo zoper slovenske uradnike in uslužbence z neverjetno nestransnostjo in pri tem tudi ne pozabijo zabavljati na slovenski narod sploh. Tak izbruh smo na pr. čitali v sobotnem »Grazer Tagblattu«. Psovke in zasmehovanja v tem članku nas ne morejo doseči in so nam nazori teh pritepenih subjektov o slovenskem jeziku prav zadnja briga. Slovenski narod je že tako močan, da bo tudi te ljudi ugnal, če ne že jutri, pa čez leto dni... Ves ton, ves način zabavljanja v »Grazer Tagblattu« pa razodeva tako besno in strupeno sovraštvo proti Slovincem, da to že ne more izvirati iz konkurenčnega nasprotja, nego mora imeti še druge nagibe. Konstatiram izrecno, da ne spadam vsi nemški uradniki pri železnica k tej klikli, ampak samo nekateri in to ljudje, ki so, milo rečeno, prav sumljivi. Ali se mar boje naravne kontrole, ki jo pri železnica nad njimi izvršujejo Slovenci? To je gotovo, da so ti nemško-nacionalni kričarji kontrole zelo potrebni. V interesu železnice pa gotovo ni, da nastavlja take ljudi v krajih, kjer jih vse sovraži. Časi so tako resni. Saj se lahko zgrade stvari, ki bodo zahtevale največjo točnost v funkcioniranju železnice. Ali naj ti ljudje, ki jih vsak grdo gleda in komaj čaka, da bi jim mogel dati brco, jamčijo za tako točnost. Vzemimo samo slučaj kake vojnne. Takrat bo vendar treba najbolj šega sporazumljenja med vsem železniškim osebjem in prebivalstvom, ker more postati vsak najmanjši konflikt usodepoln. Ti ljudje pa, na katere leti že zdaj toliko nevolje, so prava posebna provokacija in že po svoji navzočnosti in ne glede na njih način postopanja prava nevarnost za točni obrat. V interesu železnice samih je, da odstranijo te nemško-nacionalne hujskace ter jih premeste v nemške kraje, na njihova mesta pa postavijo pametne ljudi, ki bodo uživali zaupanje prebivalstva ter tako s svojo osebo že jamčili za točni promet na železnica. Časi so jako resni in dobro je, če se na železnica ustvarijo zdrave razmere čim prej mogoče, kajti na nemške nacionalce se ni zanašati.

+ Tatu naprednih glasovnic, župnika Riharja iz Mekinj, skuša zopet prati sobotni »Slovenec«. Da po svoji stari navadi operira z lažjo, se razume samo ob sebi. In da se laže, dokazuje to-le pismo, ki smo ga danes prejeli iz Gradca in ki se dobesedno glasi tako-le: »Gradec, 14. junija 1914. Slavno uredništvo! Danes po enem tednu, odkar ste natisnili vest o župniku Riharju, pere »Slovenec« tega »ubogega« župnika, češ, da v Gradcu sploh ni videl nobene gostilne od znotraj, temveč se je zdravil pri usmiljenih bratih, a sedaj je že en mesec pri svojem bratu

v Smartnem. Temu nasproti izjavljamo: Dne 3. junija t. l. sem se pripeljal od doma v Gradec in šel ob 5. popoldne v restavracijo »Steyrerhof« v družbi nekega svojega tovariša. Pri sosednji mizi zapazil sem takoj župnika Riharja, ki ga kot rojak pač dobro poznam. Tudi on, mislim, me je spoznal. — H koncu »Slovenec« še eno: Nikdar »satanško« ne preganjamo pristašev S. L. S., zasledovati pa hočemo vedno in povsod njihovo »delo« in jim posebno gledati na prste. To nas uči slučaj Rihar in sto drugih. Tudi za župnika Riharja bi se ne zmenili, da ni uganjal takšnih lopovščin, ki kriče do neba. A klerikalci ščitijo tudi tega političnega lovka in tatu!

Čudna logika. Za to, ker je »Slov. Narod« parkrat in to po vsej pravici okrtal »Slovenčevega« pristaša Hafnerja (katerega bi pa sicer bilo treba vsak dan krtačiti), za to se čuti »Slovenec« upravičenega o jezikovnih zadevah pisati neresnične vesti. V »Slovencu« je namreč trdil neki »prijatelj« njegov (glej št. 111 z dne 15. majnika t. l.), da ni našel nobenega notarja, ki bi kot sodni komisar poročal sodiščem slovensko, če tudi služi čez dvajset let pri raznih sodiščih na Kranjskem. Naš list je pošteno ožigosl to notico in jo je označil kot neresnico. Sedaj pa vemo, zakaj je to vest prinesel »Slovenec«. Za to, ker smo okrtali Hafnerja. Vsaj tako piše »Slovenec« v številu 128 z dne 8. junija t. l. V kaki zvezi pa je njegov pristaš Hafner z jezikovnimi vprašanji, tega nam pa ni povedal. Čudna logika to!

Kako se pobirajo podpisi za »Lex Kolisko«. V Gradcu je začel »Akademski obrambni odsek« pod protektoratom raznih graških mogotcev (župana, obeh rektorjev, vseučil. profesorjev, poslancev, Roseggerja itd.) akcijo za pobiranje podpisov za »Lex Kolisko«. Dneva 13. in 14. jul. sta bila določena za pobiranje podpisov. Župan je v to ime dovolil buršakom, da so si postavili svoje šotore na raznih obljubljenih krajih mesta in pri teh šotirih so sedeli buršakerji v barvah ter na nesramen način nadlegovali pasante za podpise. Kdor je mimo prišel, napadli so ga naravnost s presijo, da podpiše, ne glede ali je to dotičnemu ljubo ali ne. Zakaj da gre, jih morda deset odstotkov ne ve, ker v Gradcu se stori buršakerjem, ki so favoriti graškega občinstva, kar le ti hočejo. Zavednih in iz prepričanja jih ni bilo dosti, podpisovali so pole, da se izogibajo neprilicam in buršovskim napadom.

Rektor in dekani v Gradcu kot nemškonoacionalni agitatorji. Od 1. 1896. zahtevajo Nemci, naj se uzakoni nemščina kot edini učni jezik v Nižji in Gornji Avstriji, na Solnograškem in Vorarlbergu, ali nobena Nemcem še tako naklonjena vlada se ni upala zglasno Lex Kolisko predložiti v sankcijo, ker ne more kršiti osnovnih državnih zakonov in dati slabega primera, naj tudi drugi deželni zbori sklenejo podobne zakone, ki bi bili obrnjeni proti nemščini. Zdaj je pa »der deutsche Wehrausschuss« na Dunaju sklenil prirediti »ljudsko glasovanje« in povsod se nabirajo podpisi, ki naj vladu prestrašijo. Graški listi (n. pr. Tagespost z dne 11. junija na 6. poli kot »Poslanec«) prinašajo oklic na štajerske Nemce, ki na znani neložni način vabi na boj proti »slawische Eroberungsgelüste«, obenem pa »für das Erstlingsreht« nemškega jezika. Vendar za to se ne bi nikdo brigal in tudi za to ne, kdo je na tem oklicu podpisan, ako ne bi tam nahajali oseb, ki so na prvo mesto postavile svoj uradni značaj kakor: Der Rektor der Universität, dr. K. Seyffert, der Rektor der Technik, potem dekani posvetnih fakultet na vseučilišču in dekani na tehnikah. Kakor se vidi, ne priznavajo gospodje nobenih ozirnov na vladno in na veliko število nemških dijakov, ki so prisiljeni v Gradcu študirati, so pa in bodo seveda vedno prvi proti kakim nemški visoki šoli. Človek bi tudi mislil, da se visoki akademski funkcijonarji ne bodo poniževali na stopnjo predsedništva Südmarke, Deutsche Jungmannschaft itd., ki se morajo oglašati v »Poslanec« kakega lista na 6. poli. Po takem se gospoda rektorja in dekani lahko s svojimi zlatimi verižicami in s pedali postavijo tudi v slične šotore, v katerih se bodo podpisovali nabirali! Zanimivo je, da so na oklicu podpisani tudi »Schriftleitung vom »Grazer Volksblatt« in klerikalni državni poslanec Fr. Hagenhofer, da pa manjka dekan bogoslovne fakultete. Čudno, da je ta edini znal razlikovati znanost in politiko ter varovati akademsko dostojanstvo.

Iz deželnege odbora. Definitivnost se prizna deželnemu veterinarju L. Črnetu, prov. pisarn. oficijalu Ivan Sotelišku in dež. travniškemu mojstru Ludviku Ruppelju. — Sekundariem v dež. bolnici se imenuje dr. Fran Minaš ter se mu

hkrati spregleda pogoj samskega stanja. — Josip L. Golmajer se imenuje za suplenta na dež. kmet. šoli na Grmu. — Obljubljenega poletnega zasedanja dež. zbora najbrže ne bo, ker v naučnem ministristvu še niso gotovi z oceno in presojo novega šolskega zakona! — Deželni odbor se bo pridružil petičiji prizadetih občin za izpremembo voznega reda na železniški progi Grosuplje-Kočevje. — Zgradba vodovoda Tržišče pri Mokronogu se odda tvrdki Rumpel za 6658 K. — Projektovana nova železnobenska mostova čez Kolpo pri Gašparcih in čez Cabranko pri Zastanku se zgradija le, če se hrvatska deželna vlada zaveže prispevati polovico stroškov. — Novi betonski most pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru se na prošnjo centralne komisije za ohranitev spomenikov nekoliko zniža, da ne bo kvaril pokrajinske slike. — Odslej sprejemala bo dežela kot vadije in kavcije tudi garancijska pisma deželne banke. — Za presvitanje z Röntgenovimi žarkovi v dež. bolnici se vpelje posebna taksa (presvitanje 6 kron, slikanje 10 kron). — Mlekarskim združenjem se bo pristojbina za preiskovanje mleka v kmetijsko-kemiškem preizkuševališču primerno znižala. — Dovolilo se sledeče podpore: Rafaelovi družbi 1600 kron (za prihodnje leto se bo sprejela v proračun redna podpora 2000 kron), za popravilo vnanje uršulinske šole v Ljubljani vnovič 1000 kron, Podpornemu društvu slov. visokošolcev v Gradcu 400 kron, za učiteljski tečaj za ročna dela v Kočevju 300 kron, za vajeniško razstavo v Postojni 100 kron, če ravnateljstvo prispeva tudi postojnska občina.

Iz seje c. kr. deželnege šolskega sveta dne 15. junija t. l. Na ljudskih šolah so bili imenovani: Gabriella Treo za učiteljico na Jesenicah; Rajko Mežan za nadučitelja v Banjaloki; Leopold Maru za nadučitelja in Ida Papola za učiteljico v Grosupljem; Ana Hirschmann za učiteljico v St. Lampertu; Stanislav Vrhovec za nadučitelja in Emilija Kaliger za učiteljico v Logu; Andrej Vilfan za nadučitelja extra statum v Smartnem pod Smarno goro; Leopold Hladnik za nadučitelja v Zireh; Marija Zurec za učiteljico v Žužemberku; Maks Komar za nadučitelja in Marija Podlogar za učiteljico v Stranjah; Božidar Račič za učitelja v Toplicah-Zagorje; Leopoldina Podobnik za učiteljico na Gorah nad Idrijo; Karol Černjač za nadučitelja v St. Vidu pri Žilcih. — Kraj Srebotnik se prešola iz Bosiljve Loke v Kuzelj. — Profesorju dr. P. Kozina na I. državni gimnaziji v Ljubljani se prizna II. petletnica. — Anton Jug, učitelj na mestnem dekliškem liceju v Ljubljani se v službovanju stalno potrdi in dobi naslov profesor.

Iz dunajske dvorne knjižnice. Kustos-adjunkt dr. Ivan Prijatelj je bil imenovan za kustosa II. razreda.

Afera pri nogometni tekmi. V četrtak je bila, kakor je znano, nogometna tekma med zagrebškim »Gradjanskim športnim klubom« in ljubljansko »Ilirijo«. Pri tekmi je prišlo do preprirov, ki so imeli končno to posledico, da so člani »Gradjanskega športnega kluba« zapustili igrišče. Ne vemo, kaj je bil pravi povod preprirov, tudi ne vemo, na katero izmed preprirovalnih se strank pada krivda, o tem pa se zavedamo, da so takšni dogodki — in naj so jih zakrivilili slovenski ali hrvatski igralci — vsega obžalovanja vredni. To so dogodki, ki jih je treba z vso odločnostjo obsojati. Prav tako pa je treba obsojati način, ko poročajo o tem incidentu nekateri hrvatski listi, pred vsem »Male Novine«. Gospoda, malo previdnosti in trezne razsodnosti bi bilo vendarle potrebno, predno ste napravili iz preprirov, ki se je pojavil med dvema, vsled igre razvnetimi mladeniškiškimi družbama in ki je za javnost docela brezpomembna, veliko državno in narodno afero. Saj že podrobnosti te afero jasno pričajo, da so obtožbe proti slovenskim igralcem naravnost gorostasno tendenciozno porabljane. Kateri trezno misleč človek pa more verjeti na primer obtožbi, ki jo citamo v »Malih Novinah«, da so slovenski igralci hoteli svoje hrvatske tovariše — zastrupiti s črno kavo, oziroma da so ta svoj namen deloma že tudi izvedli? To je nekaj tako gorostasnega, da se le-to more roditi samo v razgreti fantaziji kakšnega 15letnega dečka. Pri »Malih Novinah« pa se menda vendar zrela možje, ki bi lahko razločevali plod razgrete fantazije od take realnosti. Zato absolutno ne moremo pojmiti uredništva »Malih Novin«, da je dalo tako brez predvarka in brez razsodnosti v svojem listu takšnim budalostim, katerim se že na sto korakov vidi tendencioznost in fantastičnost. Prav tako je tudi s psovko »hrvatska svinja«, ki jo je baže v prepriro slišal eden izmed članov »Gradjanskega športnega

kluba«. S takšnimi evidentnimi glupostmi se dobri stvari pač ne koristi, marveč se samo po nepotrebnem razburja in bega nepoučeno in nerazsodno javnost, ki kaj rada jemlje vse, kar se piše v listih, za čisto in suho zlato. Sicer pa, ali je sploh vredno, da bi se radi preprirov dveh športnih moštev, ki sta šli obe v megalah dopustnosti nemara predaleč, razburjala po nepotrebnem vsa slovenska in hrvatska javnost. Naše mnenje je, da ne! Če so se športniki in nogometaški sprili med sabo, naj spor vravnajo lepo med sabo, pustite pa naj pri miru s svojimi umestnimi ali neumestnimi spori in prepriro, za katere se živ krst ne briga, našo javnost, ki ima pač drugi nujnejši posel, kakor reševati vprašanje, kateri goal je bil pravičen in kateri ne.

Na potu okoli sveta. 1. aprila leta 1910. sta krenila iz Zofije (Bolgarsko) gđca. Verka Daskalova in gosp. Petko Daskalov, dijak, novinar in humorist, da prepotujeta tekom osmih let vse zanimive kraje v Evropi, Aziji, Afriki, Ameriki in Avstraliji ter se poučita o značajih in običajih raznih narodov. Povod potovanja je bila neka stava med gori imenovanima in »Societe geographique et propagande sport, Turismo internationale« za 250.000 frankov. — Odsila sta iz Zofije z 2 in pol vinarja v žepu in 50 kg prtljage na hrbtnu. Potni stroški so odvisni od prodaje razglednic. Cena jim je: Prostopoljni dar. — Ta potnika sta včeraj dospela v Ljubljano. Od tu odpotujeta peš v Gradec.

Umrla je po dolgi in mučni boleznici gospa Fani Póka pl. Pókafalva, dolgoletna zvesta družica g. Frana Póka pl. Pókafalva, c. kr. poštnega kontrolorja v pokoji. Težko prizadeti rodbini naše sožalje.

Tri stvari puste vaje, kadar kupujete kako blago: da je dotično blago dobre kakovosti, da je po primerni ceni in da je domačega izvira. Vse te tri lastnosti ima Kolinska kavna primes: ona je glede kakovosti najboljši kavni priradek, ona je po ceni in ona je pristno domače blago, edino te vrste sploh. Slovenske gospodinjice, ki so vse to že uvidele, kupujejo samo Kolinsko kavno primes, najbolj zadovoljne so z njo in je ne bodo nikoli več opustile.

Vera peša. Iz Novega mesta se nam poroča: Da vera res peša to je pokazala tukajšnja Telova procesija. Pokazalo se je, da je vera začela pri klerikalcih pešati. Menda se je to pot prvič zgodilo, da se procesije niso udeležili znani ministrantje novomeški »feterajnarji«. Odkar jim je »Slovenski Narod« povedal, da se za stare doslužene vojake, sedaj v državni službi ne spodobijo pri javnih procesijah igrati ministrante, jih je postalo vendar malo sram. Da se pa ne zamerijo na zgoraj, so napravili mali bojni načrt. Prišlo jih je namreč samo sedem v uniformi k procesiji. To pa je bilo premalo, kajti 4 morajo nositi nebo, 4 pa kot ministrantje nositi sveče, toraj jih mora biti najmanj 8, teh pa je bilo samo 7. Ker s temi niso mogli napraviti čudeža, so jih poslali domov, njih vloge pa so poverili dijakom. Pa še eno presenečenje: to pot so menda prvič izostali tudi katoliški rokodelski pomočniki. Sploh je bila od klerikalne strani tako pičla udeležba, da so to svojčas največje procesije le nekatere najhujše terjcalke in par terjcalov rešili popolnega poloma. Tudi od državnih uradov so bili to pot videti le tisti, ki so bili v ta posel takekorek komandirani. Tudi proš se radi boleznici procesije ni udeležil, oziroma je ni vodil, ampak kanonik Virant. Pa ne, da bi mi bili krivi, da pri klerikalcih vera peša.

Avtomobilna zveza Krško-Novomesto. Vsled odredbe c. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu se vozni red na tej črti pričeni z 16. junijem deloma spremeni. Poštni avtobus bo doslej odhajal iz Krškega ob 7:30 zjutraj ter ob 3:30 popoldne ter prihajal v Novomesto ob 10. uri popoldne in ob 5:45 popoldne. Odhod iz Novegamera ob 11:30 popoldne in 6:45 zvečer, prihod v Krško ob 1:45 popoldne in 9:15 zvečer. Avtomobilna zveza med Novomestom in Brežicami (Grič) se s tem dnevom začasno opusti.

Lep zgled zavednosti so pokazali člani bivšega gasilnega društva v Kranjski Gori, ki je bilo vsled nečednih klerikalnih mahinacij razpuščeno, ko so razdelili v bratskem skladu nabrani denar 82 K 67 v med planinsko podružnico, in letoviško društvo v Kranjski gori.

Cirkus Karol Kludsky, ki se mudi sedaj v Ljubljani ter je razpel svoj velikanski šotor na Miklošičevi c. poleg justične palače, nudi obiskovalcem res izbran spored. Od svojega zadnjega bivanja v Ljubljani se je cirkus najmanj desetkratno povečal ter si pridobil velike zanimivosti. Konjski material je izbrano lep in mojstrsko izvežban, jahalci so zelo dobri in šola g. Kludskega izborno. Mnogo pozornosti vzbujajo ukročene cebre in po-

niji. Velikanski slon, kakršnega smo imeli redko priliko videti v Ljubljani, je zanimivost prve vrste. Vodstvo cirkusa se resnično trudi nuditi občinstvu kar največ in najbolj zanimivega. Četa Arabcev z indijskimi velblodi in skupine Arabcev, izvršene z veliko spretnostjo, so zanimivost prve vrste. V svojem zverinjaku ima Kludsky poleg velikega števila levov in opic, med temi pavijan in mnadril, še dva bela medveda, kenguruje, rjave medvede, gnu, afriškega mrjasca in kot največjo redkost nilskega konja, orjaško žival na kratkih nogah, z neprimerno veliko glavo, žival, ki je v zadnjem času nismo videli v Ljubljani. Krotilec Rudolf Kludsky s svojimi levi in tigri je največja atrakcija cirkusa. Manežo izpremene med odmorom v velikansko kletko, v katero spuste nato tolpo divjih zveri. Med njimi se giblje krotilec z občudovanja vredno drznostjo in hladnokrvnostjo ter sili divjo zver s svojo voljo voljo v skupine. V svojem zverinjaku ima podjetje tudi levje in tigrove bastarde, lepe živali samice, po rasti in osnovni barvi levi, s temnimi črtami, kakor jih vidimo pri tigrih. Cirkus nudi obiskovalcem izbrane in v izvajanju popolne točke. Predstave se vrše vsak dan ob 8 1/4 zvečer, v sredo je predstava tudi ob 4. popoldne.

Korak od poti ali Pepca s sadnega trga. Dunajska drama iz družbe v treh dejanjih in s predigro, katere se bode predvajala jutri v torek v kinematografu Ideal je pravi dunajski proizvod. Ne samo prizore obljubljenih dunajskih cest, in dunajske znamenitosti, kaže nam ta film, marveč tudi nekaj krasnih prizorov iz dunajske krasne okolice. Dejanje je jako genljivo. Danes zadnji dan prekrasna veseloigra »§ 80. odstavek II.«

Izgubljene stvari v času od 9. do 18. junija 1913, ki so bile prijavljene pri polic. ravnateljstvu: 1 ročaj s pedalom od motor-kolesa, 1 telovnik iz modrega blaga, 1 srebrna ura s kratko verižico, 1 kos črne svile, za damsko obleko.

Načrtene stvari v času od 9. do 12. junija 1914, ki so dobe pri polic. ravnateljstvu: 4 obroček s ključki, najden dne 1. junija 1914 na kolodvoru v Medvodah, 1 vreča z 15 pari starih čevljev, 1 črna denarnica z 10 K 95 v. 1 dvokolesni voziček za prevažanje mleka, 1 pes srednje velikosti z znanako št. 68 iz občine »Semič« 1 otročja pelerina, najdena dne 6. junija 1914. 1 20 kronski bankovec.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914. Jutri se vrši ob 8. zvečer seja zveznega predsedstva. Bratje, udeležite se polnoštevilno in točno!

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Stanovanjski odsek ima danes, dne 15. junija ob 1/4 zvečer sejo v zletni pisarni v Narodnem domu. Bratje! Čas hiti, zberite se polnoštevilno, da se začasno pripravimo na obsežno in odgovorno nalogo, ki jo nam bo izvršiti!

Vesela naprednega političnega društva za kolizejski okraj se je vršila včeraj popoldne na vrtu Narodnega doma. Sodelovali so: salonski orkester Sokola I. pod spretnim vodstvom br. Salmiča, pevski zbor, sestavljen iz članov »Ljubljanskega Zvona«, ki je zapel par zelo lepih pesmi ter končno po paviljonih naše vrle narodne dame in gospodične. Vse se je vršilo v najlepšem redu, preskrbljeno je bilo za vse potrebe, na razpolago je bil lep srečolov, za ples je bila na razpolago arena, tudi vreme se je popoldne popravilo — samo udeležba je bila nekoliko prepričla. Odbora političnega društva ne zadene nobena krivda, saj se je trudil kar najbolj, da vesela uspe.

Občni zbor »Okraj. učit. društva v Radovljici« se vrši dne 18. junija 1914 v Lescah — v šoli — ob 3. uri popoldne z običajnim dnevnim sporedom. H obilni udeležbi vabi — odbor.

Dogodki v Italiji.

Iz Milana poročajo: Ljudski shod, ki se je vršil v petek, je končal krvavo. Na shodu je bilo do 30.000 oseb. Prišlo je do ponovnih spopadov. Nastopiti so morali policisti in vojaki, ki so rabili orožje. En delavec je bil ustreljen, mnogo demonstrantov pa ranjenih. Tudi več oficijev in vojakov je bilo ranjenih. Tudi v drugih mestih so se ponavljali nemiri. Ranjenih je bilo zelo mnogo oseb. Veliki nemiri so bili v Neapolju. Vlak, ki vozi v Palermo, se je moral ustaviti, ker so progo za barikadiral z vozovi. Železniške vozove so obmetovali s kamenjem in so ranili več oseb. Tolpa je izruvala tračnice, polila železniške vozove s petrolejem ter jih zažgala. V Foligno so so popolnoma razrušili kolodvor ter zažgali skladišča. V Ronco pri Genovi so poskusili železniški delavci razstreliti tir z dinamitom. Kolodvor v Carrari so stavkujoči zažgali.

liti tir z dinamitom. Kolodvor v Carrari so stavkujoči zažgali.

Dopisnik lista »Corriere d'Italia« se je pripeljal z avtomobilom v Ravenna. Ta poroča, da so zopet poskusili z revolucionarnimi ekscesi. Od petka ne pripelje nič živil mesto. Mesto izgleda zelo žalostno, trgovine so zaprte. Po cestah se vidi le malo pasantov. V petek zjutraj je poskusilo kakih 2000 oseb vdreti v mesto. Voditelji gibanja so jih zadržali. Pred vratmi mesta so postavili manjše topove. General Agliardi je šel 11. t. m. zjutraj z več oficijerji v Cervijo, deset kilometrov daleč od Ravenne, da izvrši nekaj topografskih preiskav. Ko so se vrnili, so jih uporniki ustavili ter jih smatrali za ujetnike. General Ciano je oddelek kavalarije, da oprosti ujetnike. Na ukaz delavske zbornice je bil general nato izpuščen. V petek zvečer je umrl policijski komisar di Flavio, ki ga je nekdo udaril s steklenico po glavi.

Razglašeno je bilo obsedno stanje. V pristanišču je več vojniških ladij in mornarji patrolirajo po mestu.

V trgu Fusignano, ki šteje 5000 prebivalcev, so vdrti socialisti, republikanci in anarhisti v ondote štiri cerkve ter jih oropali. Stole, klopi in spovednice so znosili na cesto ter napravili barikade. Svete podobice, mašne obleke in en križ so sežgali. Takoj potem, ko je bila proklamirana stavka, so se stavkujoči polastili orožja. Uporniki so vdrti v privatne hiše ter pobrali puške, revolverje in municijo. Meščani so se tako prestrašili, da se niso mogli upirati. Neki posestnik se je peljal celo z avtomobilom v svojo vilo po svojo lovsko puško. Stavkujoči delavci so prisilili nekega najemnika, da jim je prepustil svoj avtomobil, ker so ga rabili v svoje agitacijske svrhe. V trgu je bilo le par karabinerjev, ki so bili pa popolnoma brez moči. Uporniki so izsilili tudi žito. V Alfonsine, ki šteje 3000 prebivalcev, so zažgali cerkev, ki je popolnoma zgorela. Tudi magistrat je deloma zgorel. V Voltani so porušili signale na železniški postaji. Na kolodvoru je bil en voz z 80 metriskimi stoti žita. Stavkujoči so se polastili žita ter ga porazdelili med seboj. Nato so vdrti v neko vilo, razrušili tam domačo kapelo, zažgali malo vilo nekega zdravnika in privatno kapelo grofa Manzonia. Tudi tu so zahtevali, naj se jim izroče ključji od žitnega magazina, vendar pa ga jim niso dali. V Sant Agati so zažgali mestno hišo. V Belarii so se odigrali enaki prizori. Neki most so deloma porušili. V Bagnu Cavallo so oropali in porušili monarhični klub ter zažgali pohištvo. V Mezzano so uporniki zažgali cerkve, vdrti potem v župnišče, kjer so vse razbili. Nato so prisilili župnika, da se je slekel, in so sežgali njegovo duhovniško obleko. Med uporniki je bilo mnogo žensk, ki so bile oborožene z vilami. Tudi tam so oropali monarhični klub ter zažgali pohištvo, ravnatoke železniška skladišča. Lovce so prisilili, da so jim izročili svoje puške. V Sinigaglia so se odigrali grozni dogodki. Uporniki so sežgali cerkve, porušili vodovod, zgradili barikade, vdrti v magazine za žito ter prodajali žito za kar najnižje cene. Prišlo je do spopadov med uporniki in karabinierji. Pri tem je bilo več ranjenecv. Ena oseba je bila usmrčena, mnogo pa ranjenih. Pri Dugenti na progi Neapolj-Benevento so vrgli bombo proti vlaku. Dva pasazirja sta bila ranjena, en voz iz prvega in drugega razreda sta bila težko poškodovana.

Razne stvari.

* Velika vročina. »Daily News« poroča iz New Yorka: V srednjeahodnih državah in v okolici velikih jezer je zavladala velika vročina. Več nego 50 oseb je že umrlo. Več sto oseb je zbolelo in se nahajajo v bolnišnicah. V Detroitu je umrlo petnajst oseb na solnčarici. V Chicagu znaša vročina v senci 34 stopinj. V Chicagu je umrlo na solnčarici enajst oseb, v Pittsburgu dvanaest, v New Yorku pa štiri.

* Poštni defraudant Wilczek aretiran. Iz Draždan poročajo: Poštni uradnik Wilczek, ki je dne 17. maja v Krakovu defraudiral 192.000 kron, je bil aretiran. Našli so pri njem le 2000 mark. Kakih 140.000 K so našli, kakor smo že poročali, pri nekem njegovem tovarišu. Wilczek trdi, da ima še ostalih 50.000 K neki njegov tovariš v Krakovu. Wilczek je tri tedne begal po Nemčiji in je navadno prenočeval v spalnem vozu, ker se je bal, da bi ga v hotelu ne spoznali.

* Župnika ustrelili. Iz Reggio Emilia poročajo: V San Bartholomäo se je odigrala krvava drama. Ondotni župnik, Josip Benassi, je hotel z nekim drugim duhovnikom in dvema mladima možema ogledati neko novo stavbo. Med potjo so trije oboroženi kmetje, ki so bratje, ustavili družbo in so hoteli govoriti z župnikom. Prišlo je do preprirov. Kmetje so pretepli

Nizke cene!

Kupujte in naročajte suho, modno blago, perilo i. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4

Vsotoc spavarov.

Med zlatorumen, trčan, zajamčeno čist, v dežicah s 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8-50
Cehelarstvo Ilirska Bistrica.

Sprejme se takoj za večjo tovarno
kontoristinja

prva moč, zahteva se popolno zmožnost knjigovodstva, korespondence, stenografije, strojepisja. — Reflektantinja naj pošljejo ponudbe z navedbo referenc, zahteve plače v nemškem in slovenskem jeziku ter izpričevalo trg. tečaja in sliko do 20. junija na upravn. »Slov. Naroda«.

Trgovski sotrudnik

kot vodja v trg. z meš. blag. se sprejme v službo na Stajerskem. Zahteva se imena referenc in popolna samostojnost v manufakturji, speceriji, železnini usnju, steklu, porcelanu in drobnarijah. Ponudnik mora biti vsaj 24 let star. Naslov pove upr. »Slov. Nar.«

Kupim vloma in ognja varno srednje veliko, še malo rabljeno

železno blagajno
(Werthelmerco).

Ponudbe z navedbo velikosti in zadnje cene pod šifro „A. B. C. št. 100“, pošte restante Begunje pri Lescah. 2330

Sprejemom
kontorista

železninarja, obeh deželnih jezikov zmožnega. 2321

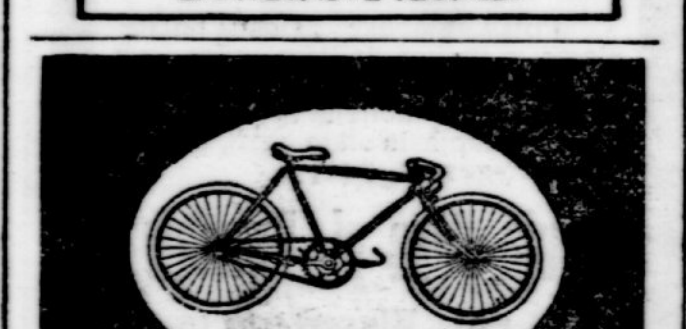
Ponudbe v katerih je navesti dosedanjno službovanje, dan mogočega vstopa in plačilni zahtevek, so vpsolati na: **Peter Majdič, Celje.**

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
L. LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELAČIN & KO
LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNÍ UVOZ PROBKOVINE
IZ ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

KINTA
KCE

so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v
teku in trpežnosti.
Zlagovolite si jih
ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.
Specijalna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža
Ljubljana
Dunajska cesta št. 9-12.

Zaradi bolezni se da v Ljubljani

gostilna v najem

takoj ali za avgust.

Pismena vprašanja na **F. Sitar, Góssov depot, Sp. Siska.** Za odgovor je priložiti znamko. 2314

Proda se
gostilna

z gospodarskim poslopljem, stavbene parcele, travniki, njive v Ljubljani blizu Dolenjskega kolodvora in gozdi na Golovcu.

Poizvedbe pri upavnrištvu »Slov. Naroda«.

702

Trgovec

išče mesto potnika, skladiščnika, vodja kake filialke, vstopi tudi kot tihi družabnik kakega podjetja. Kavelja na razpolago. V ponudbi je navesti pogoje. Prosi se pismeno obrniti na na upr. »Slov. Naroda« pod „1887/2322“.

Trgovskega sotrudnika

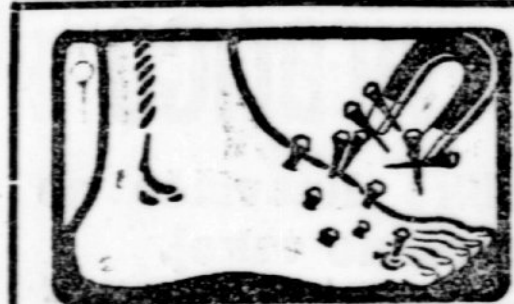
za trgovino z mešanim blagom obeh deželnih jezikov zmožnega sprejme
Oton Homan v Radovljici.

Izvrsten dalmatinec

Opolo močan, liter K — 88, rdeči samotok liter K — 92, beli samotok najfinjši liter K 1 — 2168

Naročite z dopisnico vse vrste à liter z dostavo in steklenicami K 3 —.

M. Zerjav, Ljubljana, Strelška ulica 32.

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria balsam“ Vaših kurjih očes, bradavic, otisčancev v 3 dneh ne odstrani brez bolečin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1 —, 3 lončki K 2-50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem.
Kemeny, Kaschau (Kassa) 2185
I. Postfach 12 736 (Ogrsko).

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE-STRELJIVO. PO-PRAVILA. REVOLVERJI. ITD. ITD.
„ CENIK 1914. “

PETROVE KAPLJICE

Preizkušen in izvrsten lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledic in vranice. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavila. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem. Petrove kapljice so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri **sv. Petru**

FR. SULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91

kakor tudi v vseh drugih lekarnah. 1659

Lepa prilika! Lepa prilika!
Lepa enonadstropna hiša

s popolno gostilniško koncesijo, zganjetočem in tob. trafiko v lepem kraju Zg. Poljčane, 10 minut od kolodvora j. žel. blizu farne cerkve, se zaradi družinskih razmer po ceni **proda**. Zraven je veliko gospodarsko posloplje s hlevi in kegljiščem, krito z eternitom in velik vrt za zelenjavo, 5 minut oddaljeno je vinograd v lepi legi, klet in viničarija, njive, gozdič in sadonosnik, skupno 6 oralov. Letni vinski pridelek 40—60 hl. Promet gostilne 10—11.000 kron. — Na prostoru je lep trd kamen in se lahko odpre kamnolom. Vsa posloplja so v dobrem stanu in pripravna za vsako obrt, posebno za mesarijo ali stavbenika. 2334

Cena in drugo se izve pri **gostilničarju št. 27. Zg. Poljčane, Staj.**

J. REPŠE & I. JERŠEK
LJUBLJANA, Kongresni trg št. 5.

Zaradi velike zaloge blaga prodajajo se
pričeta in gotova ročna dela

kakor tudi jute, kongres in filé blago
po tvorniških cenah.

Postrežba točna in solidna. Domača tvrdka.

Modni salon
Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst
najfinjših in najmodernejših
damske in otroške slamnike kakor tudi športne čepice
po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.
Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

St. 11118. 2295

Razpis ustanove za uboge vdove.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije je pri mestnem magistratu razdeliti **400 K**

med pet ubogih ljubljanskih vdov

(to je vdov, ki imajo v Ljubljani domovinsko pravico.)

Nekolekované prošnje v katerih je natanko navesti gmotne, zdravstvene in rodbinske razmere (dohodke, bolezni, število nepreskrbljenih otrok itd.) je vlagati

do vštetega 11. julija 1914

na vložnem zapisniku mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. junija 1914.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

== Živahna zveza z Ameriko. == Delniška glavnica K 8,000.000. Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, dolnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Promese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žiro in tekoči račun. 203 Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga. Rentni davek plača banka iz svojega.

Escomptira: menice, devize in fakture. — Zavarevanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-kredit. — Borzna naročila. — Inkaso.